

Oláh András

Korlátaink

Két gyerek játszik a homokozóban. Alig óvodáskorúak. A kislány egy nagyméretű, ezüstösen ragyogó, hegyes végű szöget talál. Nem látott még ilyet, nem tudja, mire való, de tetszik neki, mert fényes, hegyes és hajlíthatatlan... Mutatja a fiúnak, hogy mire bukkant. Persze a kissrácban is csillapíthatatlan vágy érlelődik a szög iránt, ám nincs belőle másik. De ha volna, akkor is ez kellene. Pontosan ez. Mert fényes, hegyes és hajlíthatatlan. S mert a lánynál van. Üvölteni kezd. Cibálja a társa ruháját. Követeli a szöget. A két édesanya kicsit távolabb, egy padon üldögél. Az ordításra persze felfigyelnek. Faggatják a gyerekeket.

– Mi történt, kincsem? – kérdezi a kislány édesanyja.

– Találtam valamit, és Zolika el akarja venni tőlem...

– Hát add oda neki...

– De én találtam!

– Nem baj, kincsem. Akkor is add oda... Majd visszaadja, ha már nem kell neki... Emlékszel, Zolika is megkínált téged cukorkával...

A kislány hezitál.

– Hiszen barátok vagytok... – emlékezteti az anyuka.

– És ő a kisebb! – tromfol Zolika édesanyja is.

A kislány duzzogva átadja a szöget. Zolika diadalittasan veszi a kezébe. Forgatja, nézegeti, a szájába veszi. Nem ízlik. Fintorog.

– Pfuj, a szájába vette! – kiáltja a kislány elborzadva.

– Jaj, Zolika, mit csinálsz! – fakad ki az anyuka. – Megmondtam már ezerszer, hogy semmit ne vegyél a szádba. Lehet, hogy lepisilte egy kutya...

Zolika undorral veszi ki a szájából a szöget. Eldobja.

– Ó, most meg elhajította! – sivalkodik a kislány.

– Sebaj, legalább nem lesz vita, hogy ki játsszon vele...

– De azt mondtad, hogy majd visszaadja...

– Jaj, kincsem, ne csinálj már belőle olyan nagy ügyet. Nem is a te játékod volt. Te is csak találtad...

– De akkor is... Nekem az kell! – toppant dühösen a kislány.

– Egyáltalán mi volt az?

– Hát... Egy olyan fényes izé...

– Ha fogalmad sincs, mi az, nem tudod használni sem! Akkor meg minek?

– Mert én találtam...

– Ha tényleg fényes volt az a valami, akkor biztosan megleled... – vigasztalja az édesanya, s a barátnőjéhez fordul: – Most legalább pár percig a kereséssel lesznek elfoglalva...

A kislány hamar rábukkan a szögre. Rajzolni kezd vele a homokban. A fiú félreteszi a homokozóvödröt, és odakuporodik mellé. Egy ideig szótlanul nézi. Tetszik neki, hogy rajzolni lehet a szöggel. Ő is ki szeretné próbálni.

– Én is akarom! – jelenti ki ellentmondást nem tűrően.

A kislány észreveszi a gazdátlanul heverő játékokat. Fölcsillan a tekintete.

– Jó, de addig én játszom a vödörrel és a lapátoddal.

A fiú beleegyezően bólint. A szög és a vödör gazdát cserélnek.

– Milyen jó, hogy tudnak egyetértésben játszani! – sóhajt a kislány anyukája. – Ősztől oviba megy, meg kell tanulnia, hogy nem lehet minden az övé.

– Igen, ez a legnehezebb. Zolikával is ez a legnagyobb gond. Rettentően makacs. És ha nem az történik, amit akar, hisztériás rohamot kap.

– Vigyázzatok, mert ha mindig engedtek neki, akkor később is rájátszik majd, hogy az akaratát érvényesítse. Nagyon huncutok tudnak lenni ezek a kis ördögfajzatok!

– Olyan krokodilkönnyeket hullat, hogy tényleg megsajnálom... De majd kinövi...

A két gyerek közben a homokozóban játszik tovább. A kislány a mélyből nedvesebb homokot túr fel, alaposan megtömi a játékvödröt, majd egy simára egyengetett helyen kiönti. Gyors egymásutánban több formás kupacot is kialakít maga körül.

Zolika hamar ráun a szöggel való babrálásra. A homokba rajzolás unalmas mesterség. A kislányt kezdi figyelni és a szaporodó kupacokat.

– Add vissza! – mondja szigorúan.

A kislány épp egy újabb vödörnyi anyagot gyűjtött össze.

– Várj egy kicsit – mondja. – Ezt még idetöltöm, hogy teljes legyen a kör.

Óvatosan kibillentí a vödörből a homokot, de kiderül, hogy még egy kupacra szükség van.

– Ez lesz az utolsó – magyarázza a fiúnak. De Zolikának már elfogyott a türelme.

– Nem. Most akarom! – kiáltja. S amikor a kislány egy testcsellemel mégis kikerüli őt, hogy egy újabb vödör homokot hozzon, utána fut, és a szöggel megkarcolja a lábát.

A kislány felkiált, elejti a vödört, sírva szalad az anyjához. A seb nem mély, de vérzik. Az édesanyja magához öleli, vigasztalja, és papír zsebkendővel próbálja a vérzést elállítani.

– Szégyelld magad, Zolika! – förmed a fiúra az anyuka. – Láttod, mit csináltál?

Zolika nem látja. Nem is érdekli. A vödört próbálja teletömni homokkal, ahogy a lánytól látta.

A kislány édesanyja egy pillanatra megdermed. Borzongás fut végig rajta. A barátnőjéhez fordul:

– Emlékszel, egyszer mi is összekaptunk. Pont ennyi idősök lehettünk. Háziasszonyost játszottunk, és nem akartad ideadni a konyhafelszereléshez tartozó edényeket. Mérgemben a műanyag játék villával megsebeztelek. Anyu rettentő dühös lett. Alaposan leszidott, hogy szégyelljem magam, amiért a barátnőmnek fájdalmat okoztam. S amikor megvontam a vállam, és nyeglén azt mondtam, hogy engem is karcolt már meg túske, mégse bőgtem, akkor anyu megragadott, és keményen a szemembe nézve elmagyarázta: egy vacak túske szúrása sohasem fáj annyira, mint azé, akit szeretünk... S hogy megértsem, mit jelent ez, a műanyagvillával ugyanúgy megkarcolt, ahogy én téged...

A másik nő döbbenten néz rá:

– Csak nem gondolod, hogy most én is meg fogom sebezni Zolikát?

– Nem, dehogya... Csak eszembe jutott, hogy annak idején mi is...

Közben Zolika kiönti a homokot, de a kupac sutára sikeredett. Dühösen nézi. Aztán toporzékolva elkezd szétrugdalni a többi kupacot is...

PAUL GAUGUIN (1848–1903) festménye